

не даний заздалегідь, він має бути розгорнутий в процесі її актуалізації, реалізації в дійсність. Установа ж традиції задає лише сам загальний напрям, що не виключає індивідуальну активність пізнає суб'єкта. Поняття традиції набуло ключове значення в герменевтиці Г. Гадамера. На думку філософа, розуміння, що відбувається на перетині діяльності інтерпретатора-читача і автора тексту, стає можливим тільки завдяки існуванню традиції. Належність до традиції виявляється онтологічною, тобто буттєвою, характеристикою суб'єкта, що гарантує йому можливість розуміння. У філософії науки воно було висунуто на перший план в теорії «наукових революцій» Т. Куна і в «методологічному анархізмі» П. Фейєрабенда. У першого поняття традиції в науці практично збігалось з поняттям парадигми, визначальною в якій-небудь епосі характер уявлень про світ. У другого традиція і наукова раціональність розглядалися як рівноправні способи обґрунтування знання про навколишню дійсність.

Список використаних джерел

1. Вуйма А. Г. Традиції та новаторство як дві протилежності в діалектиці культури. Харків : НУЦЗУ, 2013. 53 с.
2. Дерріда Ж. Цілі людини. Після філософії: кінець чи трансформація. К.: Четверта хвиля, 2000. 200 с.
3. Жалдак Г. Класифікація інновацій та їх соціальний підвид. Економічний аналіз. 2012. Т. 10(4). 13 с.
4. Коюда О. П. Інноваційна культура та її характерні особливості. Проблеми науки. 2009. № 7. 163 с.
5. Культурологія: [підруч. для студентів вищ. навч. закл.] / за ред. А. Є. Конверського. Харків : Фоліо, 2013. 363 с.
6. Мілютіна Ю. С. Дискусійні питання щодо визначення понять «інновація» та «нововведення». Університетські наукові записки. 2011. № 4. С. 454-462.
7. Нариси з історії образотворчого мистецтва України ХХ ст. Кн. 2 / Ред.- упоряд. В. Сидоренко. – Київ : Інтертехнологія, 2006. 656 с.

УДК 39.394

НЕМИРИЧ Ю. ПРО МЕНТАЛЬНІСТЬ ОРДИ

Р.В. Множинська кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри філософії та культурології

В. Грицаєв, студент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: угода, свобода, модель організації, ресурси, диспозиція, військова теорія, моральний дух.

«Суть же угод, які існують в москві із чужинськими народами, полягає в тому, щоб їх порушувати», писав Ю. Немирич. [1, с. 44] Автор визначав Московію як край, добре забезпечений грошима. Нестачу власних покладів золота і срібла там компенсувала активна зовнішня торгівля. Також безліч податків, які вони брали із іноземців. Самі війська підпорядковувалися владі монарха, їх з малечку не привчали до навчання і свободи, натомість із юних літ вчилися славословити та плазувати перед царем і привчали до рабської покори. Цим монарх забезпечив себе мінімальним відсотком повстань.

Модель організації московитського війська була схожою на турецьку. Немирич їх порівнював між собою, бо обидві імперії мали загарбницький характер. Туреччина не раз намагалася завоювати Річ Посполиту, через землі України на той час Київської Русі і стати володарями світу. І москві, у своєму трактаті Немирич за тогочасною європейською традицією називає підданих Романових «мосхами» (*moschus*), теж взяли собі такий принцип.

У своїй праці Юрій Немирич дає поради як воювати із мосхами. Коло заходів, яких варто вжити до початку війни, Немирич окреслював так. Насамперед за допомогою розвідки, іноземних купців і перебіжців слід вивчити сили противника. Далі — подбати про власні збройні сили. Військо має бути добре вишколеним, дисциплінованим і зі справедливим керівником на чолі. Також він радив створити окремі загони з ветеранів із бойовим досвідом. Командування мало приділити велику увагу моральному духу армії, зміцненню якого сприяло б нагородження героїв, постійна турбота про скалічених вояків. За прикладом давніх народів для пропагандистського ефекту та внесення сум'яття у стан супротивника Немирич пропонував поширювати чутки про появу супер зброї — потужних штурмових машин. [2, с. 66]

До того ж Немирич указував на об'єктивні чинники, які мали б утримати згадані сторони від підтримки Москви. Зокрема, шведи загрузли в «німецькій війні», і новий фронт для них міг бути фінансово обтяжливим. Голландці й далі воювали з Іспанією та накопичили значний борг. До того ж через віддаленість Нідерландів вони не змогли б надати Московії реальної допомоги. Також він твердив, що слід залучити на свій бік принципових ворогів Москви: Кримське ханство. Таким чином Богдан Хмельницький у 1648 році використав проти поляків. [2, с. 22]

Після завершення підготовчих заходів слід було перейти до втілення воєнних планів. Немирич уважав, що війну слід проводити на чужій території, де була ресурсна й демографічна база Романових: «Москві тільки в Московії може бути подоланий, як Ганнібал в Африці».

Досягати мети радив не на полі бою, а застосовуючи стратегію непрямих дій. Генеральна битва бачилася Немиричу крайнім заходом. Якби дійшло до великих баталій, він радив ретельно готувати план і вибір місця майбутньої битви. Диспозицію слід обирати залежно від власних і ворожих сил. Віддавши перевагу кінноті, потрібно шукати велике відкрите поле, а якщо полководці робили ставку на піхоту й боротьбу проти ворожої кавалерії — годився б обмежений простір, помережений лісами і ровами. Найбільшою помилкою Немирич уважав виставлення всіх сил в одній битві. Протягом кампанії радив не копіювати супротивника, натомість воювати за «європейським принципом»: витратити більше грошей і менше людей. [3, с. 31]

Величезну кількість ворожого війська він не вважав однозначною перевагою, оскільки вона не була якісною. Московити поступалися за рівнем підготовки й далі дотримувалися примітивної тактики, сподіваючись на власну кількісну перевагу. У разі великих утрат вояки тікали, кидаючи зброю.

Спираючись на військову теорію в трактаті Юрія Немирича та його особистий досвід, можна зробити висновок, що він викладає практичні поради з підготовки та ведення війни, вказуючи слабкі і сильні сторони конкретного ворога. Сучасна Україна повна зрозуміти, що «Суть же угод, які існують у мосхів з чужинськими народами, полягає в тому, щоб їх порушувати». [3, с. 111]

Список використаних джерел

1. Юрій Немирич. Роздуми про війну з московитами Georgii Niemirycz. De Bello Moscovitico / пер. з лат. мови В. Литвинова, К.: 2014. 60 с.
2. Євген Гуцало 1996. «Ментальність орди». К.: 44 с.
3. Нездоланна Україна : Хроніка нищення української Церкви, мови, культури, народу Ганна Куземська. К.: Фенікс, 2014. 132 с.

CONCEPTUAL BASIS OF THE RESEARCH OF ART PROJECTS: HISTORY, THEORY, PRACTICE

Л. І. Горенко, кандидат мистецтвознавства, доктор філософії (Ph.D),
старший науковий співробітник, доцент кафедри музично-сценічного
мистецтва

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Art projects as structural components of creative activity require the development of the conceptual foundations of their formation, creation and professional execution. These components are objectively related to the specifics of the artistic activity of a creative personality. In the concepts of Ukrainian